

Upozornění na změnu fytoosanitárních předpisů

Dne 14. prosince 2019 nabyla účinnosti řada nových předpisů, nazývaných též souhrnně: „nařízení o zdraví rostlin“, které vyrobili úředníci EU v podobě mnoha nařízení. Nařízení, která jsou zveřejněna na elektronické úřední desce EU: <https://eur-lex.europa.eu/oj/direct-access.html?locale=cs> jsou přímo platná pro každého občana ČR (= „nezalost zákona neomlouvá!“).

Základními jsou nařízení EU 2016/2031 a nařízení EU 2017/625, která přímo, nebo prostřednictvím řady nových prováděcích nařízení EU, mění nebo ruší desítky dalších souvisejících předpisů EU, takže není ani možné zjistit, co a jak nyní přesně platí.

V české legislativě vstoupila 15. 1. 2020 v platnost poslední novela zákona č. 326/2004 Sb., která se často jen odvolává na: „přímo použitelné předpisy Evropské unie“, takže každému občanovi, který chce dodržovat všechny povinnosti mu uložené, nezbyvá než seznámit se s veškerými odkazy na EU předpisy v tomto zákonu uvedené.

Jaké základní změny tyto předpisy obecně přináší nejen kaktusářům, ale všem, kdo pěstují nějaké rostliny doma, ve skleníku, na zahrádce a chtějí je dokonce množit, prodávat? Zde je jen výčet některých podstatných náležitostí:

- Nově se povoluje dovoz veškerých semen do EU (i při osobním, turistickém, poštovním dovozu) jen s rostlinolékařským osvědčením země původu. Výjimka platí pro: „malá množství semen v originálním balení“, tento pojem však není zcela jasný. Nedodržení této povinnosti bude úřadem nařízeno zabavení a zničení semen a občanovi hrozí pokuta do 30 000 Kč, podnikateli do 2 000 000 Kč.
- Povinnost okamžitě oznámit podezření na výskyt karanténního škodlivého organismu (KŠO) pro EU na rostlinách. Žádný občan samozřejmě nemůže přesně determinovat KŠO, proto jakýkoliv výskyt příznaků napadení rostlin chorobami či škůdci na zahrádce, ve skleníku i na pokojových rostlinách je třeba okamžitě ohlásit písemně či elektronicky (e-mail: podatelna@ukzuz.cz) na Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (UKZUZ). Za nedodržení této povinnosti hrozí občanovi pokuta do 50 000 Kč, podnikateli do 750 000 Kč!
- Stanovují se nové pojmy, jako např.: „profesionální provozovatel“, „oprávněný provozovatel“, kterým se může stát každý z vás, pokud např. nabídnete přebytek svých vypěstovaných rostlin na internetu. Pak musíte splnit řadu povinností (povinná registrace u úřadu, vystavování tzv. rostlinolékařských pasů na každou rostlinu apod.). Za nedodržení povinnosti hrozí občanovi pokuta do 20 000 Kč, podnikateli do 2 000 000 Kč. Platí zde výjimka, že můžete nadále pěstovat kaktusy, prodat

Jaroslav Srníček

či darovat, vyměnit rostliny přímo ve skleníku, na výstavě, ale jen: „přímo konečným uživatelům, včetně zahrádkářů“. Řada kaktusářských zapsaných spolků nabízí prostřednictvím internetu výpěstky svých členů, občanů. Zde není vůbec jasné, jak tento prodej podléhá novým předpisům EU.

- Při vývozu rostlin se prodlužuje termín podání žádosti o rostlinolékařské osvědčení (RO) na nejméně 3 pracovní dny před nakládkou (odesláním) zásilky. Nemění se výše poplatku za vystavení RO 500 Kč a zůstává i osvobození od poplatku za RO určené pro vývoz k jiným než podnikatelským účelům (např. tedy pro nepodnikající občany). Nadále i platí, že RO při splnění dalších zákonných podmínek nahrazuje povolení k vývozu umělé vypěstovaných rostlin CITES přílohy B (tzv. permit CITES). Pozor, podle informace z MŽP, je pro vývoz i jen semen kaktusů CITES přílohy A nutné vývozní povolení ministerstva životního prostředí!
- Jak dál tedy při pěstování, nabízení k prodeji, vývozu kaktusů? Odpovědi lze hledat na webových stránkách příslušného úřadu, např. UKZUZ: <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal>. Dále se vždy při jakýchkoliv nejasnostech písemně obračejte o informaci na tento úřad e-mailem na: podatelna@ukzuz.cz. V jednom elektronickém podání (e-mailu) vždy uveďte pouze jeden dotaz, problém, oznámení, aby mohl být vždy předán k vyřízení příslušnému úředníkovi. Vzhledem k nepřehlednosti a složitosti celé problematiky je toto jen základní, neúplná informace o některých problémech nové evropské byrokracie, proto doporučujeme vždy si oficiálním postupem zjistit požadavky, které se vás mohou týkat.¹

¹ Podle posledních informací se změna fytoosanitárních předpisů bude realizovat během přechodného období, které potrvá do 14. 12. 2020.

* Poznámka: Tento požadavek Ministerstva životního prostředí se netýká změny fytoosanitárních předpisů. Jedná se o vývozní doklad CITES a je, podle mého mínění, oprávněný jen v případě reexportu rostlin z přírody. Při vývozu umělé vypěstovaných rostlin je nad rámec zákona. Podle Nařízení Rady (ES) č. 338/97 ze dne 9. prosince 1996, článek 7, na který odkazuje zákon č. 100/2004 Sb. Zákona o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin... se na exempláře druhů zařazených do přílohy A, které byly umělé vypěstovány, vztahují stejná ustanovení jako na exempláře druhů zařazených do přílohy B. Stejnou informaci najdete i na webových stránkách vědeckého orgánu CITES Agentury ochrany přírody. Co se považuje za exempláře umělé vypěstované upravuje prováděcí Nařízení Komise (ES) č. 865/2006 ze dne 7. 6. 2005, článek 56 k Nařízení Rady (ES) č. 338/97. Do žádosti o vývoz umělé vypěstovaných exemplářů kaktusů a sukulentů (žádost o rostlinolékařské osvědčení) musíte vždy uvést, že se jedná o umělé vypěstované exempláře kaktusů a sukulentů a citovat obě shora uvedená Nařízení. Informace k vydání rostlinolékařského osvědčení najdete na stránkách UKZUZ <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/dovoz-vyvoz/casto-kladene-otazky/jak-pozadat-o-rostlinolekarske-osvedceni-1.html>. Je nutné věst nebo mít k dispozici záznamy, kdy, kde a kým byly rostliny, deklarované jako umělé vypěstované, vypěstovány (Zák. č. 100/2004 Sb., § 24, odst. 3). Jaroslav Vích

kaktusy

k
k
k

obsah LV. roč

Indexy článků

NAŠI JUBILANTI

Gratias Jan Mgr. – 70 let
Leka Karel – 80 let
Nycz Tadeusz – 70 let
Rausch Walter – 90 let
Soukup Josef – 80 let

NEKROLOGY

Beran Jindřich (*13. 7. 1940 - † 28. 6. 2019)
Bittman Jaroslav (*13. 4. 1931 - † 12. 8. 2019)
Bouma Marcel (*27. 8. 1931 - † 8. 10. 2019)
Dostál František † 7. 4. 2019
Gerloff Norbert (*15. 8. 1947 - † 7. 3. 2019)
Hunt David Richard (*25. 9. 1938 - † 19. 5. 2019)
Potyka Otakar (*30. 5. 1936 - † 22. 9. 2019)
Sida Ota (*22. 8. 1943 - † 11. 7. 2019)

PĚSTITELSTVÍ

Horské opuncie z Peru a ako na ne
Mšice na kaktusech

RECENZE

Cactus & Co. (1997-2017) obětí elektronických
Chile v Botanické zahradě Teplice a Botanické
Chile Jiří R. Haager, Hana Sedivá
International Euphorbia Society
KAKTUSY otměná krása, Libor Kunte

REPORTÁŽE Z NALEZ

Na lokalitách hezkých echinocereusů
Po stopách A. V. Friče po 110 letech

RODY A DRUHY

Adenium – Impala Lily, Desert Rose, Rosa do D.
Bile kvetoucí echinocereus
Borizocactus fieldianus Britton & Rose 1923
Claret Cup Cactus I
Claret Cup Cactus II
Crassula susanna Rauh & Friedrich
Často zaměňované sloopovité dominanty jihu
Dinteranthus inexpectatus Dinter ex H. Jacobsen
Echinopsis eyriesii – vrátí se do našich sbírek?
Feroactus emoryi (Engelm.) Orcutt v přírodě i
Fraila curvispina Buining et Brederoo
Graptopetalum amethystinum (Rose) E. Walther
Gymnocalycium ritterianum Rausch, rostlina ve
Hoodia parviflora N. E. Br. – pěstitelská výzva
Kalanchoe eriophylla Hills & Bojer ex Tul. a Česká
Kalanchoe synsepala Baker (1882)
Když kvete Wigginsia langsdorffii (Lehm.) D. M.
Lithops – živé kameny
Litopsy trochu jinak
Neoporteria villosa (Monw.) Berg.?